

บันทึกข้อความ

กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกบริหาร
เลขรับที่ 5098
วันที่ 22 มิ.ย. 2566
เวลา 09:20

ส่วนราชการ กองแผนงาน กลุ่มติดตามและประเมินผล โทร. ๐-๒๖๕๓-๔๔๔๔ ต่อ ๒๒๔๒

ที่ กษ ๐๖๐๖/ ๓๗๖๖ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรียน อธิบดีกรมปศุสัตว์ ดร. นริศ ชุติก ราชการแทน ค/ส.

คุณหญิงสุวรรณา
22 มิ.ย. 66
(13.354)

ด้วยกองแผนงานได้ตรวจสอบผลการประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑๒ เรื่อง มีเรื่องที่ต้องทราบ จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง ร่างกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ ฉบับ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

๑. ร่างกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ.

๒. ร่างกฎกระทรวงการชำระค่าปรับเป็นพินัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

๓. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ.

จำนวน ๓ ฉบับ ที่ตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงและร่างระเบียบ

ร่างกฎกระทรวงและร่างระเบียบ จำนวน ๓ ฉบับ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ เป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ สรุปได้ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐานและการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาในกระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ ได้กำหนดบทนิยามสำคัญ เช่น

(๑) “การกล่าวหา” หมายความว่า การที่บุคคลใดได้แจ้งต่อข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ว่ามีการกระทำความผิดทางพินัยขึ้น โดยรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม และจะแจ้งเป็นหนังสือหรือด้วยวาจา หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม

(๒) “ข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายที่กำหนดความผิดทางพินัยบัญญัติให้มีอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ บรรดาที่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน นายทะเบียน คณะบุคคล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น บรรดาที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจปรับพินัยหรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย

๑.๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางพินัย เพื่อให้รู้ว่ามีหรือไม่มีกระทำความผิดทางพินัยหรือไม่และใครเป็นผู้กระทำความผิดและในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามีบุคคลกำลังกระทำความผิด

ทางพินัย...

ทางพินัย หรือแทบจะไม่มีความเสี่ยงว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดทางพินัย และเจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหาพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิให้การทันทีหรือจะให้อภัยค่าภายหลังภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งก็ได้ หากผู้ถูกกล่าวหายอมรับสารภาพและมีข้อโต้แย้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกการรับสารภาพและการไม่โต้แย้งนั้นไว้และให้ผู้กระทำความผิดลงนามไว้เป็นหลักฐานแล้วออกคำสั่งปรับเป็นพินัย

๑.๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาในกระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนี้

(๑) การชี้แจง การแก้ข้อกล่าวหา หรือการยอมรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ถูกกล่าวหาจะทำเป็นหนังสือ หรือทำด้วยวาจา หรือทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาตกเป็นผู้วิกลจริตในระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐระงับการแสวงหาข้อเท็จจริงไว้จนกว่าผู้นั้นจะหายวิกลจริต ในกรณีที่คดีขาดอายุความก่อนที่ผู้นั้นจะหายวิกลจริต ให้ยุติเรื่องและจำหน่ายคดีจากสารบบ

(๒) การดำเนินการใดๆ ในคดีความผิดทางพินัยที่มีบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี เป็นผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา หรือพยาน เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

(๓) การพิจารณาและออกคำสั่งปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาหรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาการส่งคำชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา หากมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้การพิจารณาและออกคำสั่งไม่แล้วเสร็จ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีอำนาจขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน แต่จะขยายระยะเวลาเกิน ๒ ครั้งไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๔) ในกรณีที่จะฟ้องคดีต่อผู้ถูกกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องส่งสำนวนให้พนักงานอัยการอย่างช้าไม่น้อยกว่า ๔๕ วันก่อนวันที่คดีจะขาดอายุความ

๒. ร่างกฎกระทรวงการชำระค่าปรับเป็นพินัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เป็นการกำหนดให้การชำระค่าปรับเป็นพินัยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้ชำระตามจำนวนที่ระบุไว้ในคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือคำสั่งให้ผ่อนชำระ ณ สถานที่หรือโดยวิธีการที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยกำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าวผ่านช่องทาง ได้แก่

๒.๑ ธนาคาร

๒.๒ หน่วยบริการรับชำระเงินที่เป็นของรัฐหรือเอกชนตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

๒.๓ เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (ATM)

๒.๔ บัตรอิเล็กทรอนิกส์

๒.๕ โมบายล์แบงกิง (Mobile Banking)

๒.๖ อินเทอร์เน็ตแบงกิง (Internet Banking)

๒.๗ สถานที่หรือวิธีการอื่นใดที่สามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

ทั้งนี้ โดยพิจารณาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ได้โดยสะดวกอย่างน้อย ๑ ช่องทางและหน่วยงานของรัฐจะเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากค่าปรับเป็นพินัยไม่ได้

๓. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. เป็นการวางระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ใน

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า "คณะกรรมการ" หมายความว่าคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

๓.๒ กำหนดหลักการทั่วไปให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีช่องทางติดต่อสื่อสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นใด ในการยื่นคำร้อง คำรับสารภาพ คำชี้แจง คำแก้ข้อกล่าวหา การปฏิเสธข้อกล่าวหา การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารอื่นใด ต่อหน่วยงานของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

๓.๓ กำหนดให้ในการดำเนินการปรับเป็นพินัย เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจขยายระยะเวลา และดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดที่ล่วงมาแล้วเสียใหม่ได้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นเองหรือผู้ถูกกล่าวหา มีคำร้องขอว่าตนไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ เพราะมีพฤติการณ์ที่จำเป็น อันมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน

๓.๔ กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย และการผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัย

(๑) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิดทางพินัย การกำหนดจำนวนค่าปรับเป็นพินัยต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ที่ได้รับ แต่ต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยกำหนดไว้ และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยมีฐานะยากจนและกระทำความผิดด้วยความจำเป็นเพื่อยังชีพของตนและครอบครัว ให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยในอัตราต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้แต่ต้องไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท หรือไม่น้อยกว่าอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดไว้

(๒) กำหนดให้ในการพิจารณาผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ พิจารณาฐานะการเงิน รายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สินของผู้กระทำความผิดทางพินัย ทั้งนี้ การผ่อนชำระต้องเสร็จสิ้นก่อนขาดอายุความ ซึ่งไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

๓.๕ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องจัดทำรายงานการสั่งปรับเป็นพินัยตามรอบระยะเวลา เป็นรายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี และข้อมูลตามที่กำหนดและในการจัดทำสรุปผลการปรับเป็นพินัยเพื่อเปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างน้อยต้องระบุจำนวนคดีที่มีคำสั่งปรับเป็นพินัย จำนวนคดีที่ยุติการพิจารณาคำสั่งปรับเป็นพินัย จำนวนคดีที่พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาล จำนวนเงินค่าปรับเป็นพินัยทั้งหมดที่มีคำสั่งปรับเป็นพินัยและจำนวนเงินค่าปรับเป็นพินัยทั้งหมดที่ได้รับการชำระ เป็นต้น โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถประมวลได้

๓.๖ กำหนดหลักเกณฑ์การออกประกาศกำหนดบัญชีรายชื่อข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานรัฐมีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยกำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดมีอำนาจปรับเป็นพินัย ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ประกาศกำหนดบัญชีรายชื่อตำแหน่งข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยในกรณีที่กฎหมายกำหนดอัตราค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดไว้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท รัฐมนตรีจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาการปรับเป็นพินัยก็ได้ การพิจารณาปรับเป็นพินัยที่ต้องทำเป็นองค์คณะ ให้องค์คณะประกอบด้วย หัวหน้าองค์คณะหนึ่งคนและองค์คณะอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน

๓.๗ คำสั่งปรับเป็นพินัยหรือยุติการปรับเป็นพินัยต้องทำเป็นหนังสือ ระบุวัน เดือน ปี และลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยหรือลายมือชื่อขององค์คณะทุกคน

๓.๘ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปรับเป็นพินัยไว้เป็นหลักฐาน แต่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในทางที่เป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิดทางพินัยในเรื่องอื่นที่มีใช้การพิจารณากำหนดค่าปรับเป็นพินัยหรือการจัดทำรายงานดังกล่าวมิได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การเก็บรักษาข้อมูลให้จัดเก็บโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

๓.๙ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจกำหนดระเบียบปฏิบัติเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ได้ แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายและระเบียบนี้ โดยให้คำนึงถึงความสะดวกรวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร

๓.๑๐ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับหากมีกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้หรือการปฏิบัติตามระเบียบนี้ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจขออนุมัติคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เพื่อดำเนินการแตกต่างจากระเบียบนี้ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ และให้คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยมีอำนาจอนุมัติให้ดำเนินการแตกต่างจากระเบียบนี้ได้ตามที่จำเป็น

๒. เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี ๒๕๖๖

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี ๒๕๖๖ [เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๐ (๕) ที่บัญญัติให้ สศช. รายงานภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การออมที่ไม่ใช้ตัวเงิน : ทางเลือกในการสร้างรายได้ในอนาคต ข้อมูลปี ๒๕๖๔ พบว่ามีครัวเรือนไทยร้อยละ ๗๒ ที่มีการออมเงินแต่มูลค่าการออมไม่สูงและมีแนวโน้มลดลง ทำให้ครัวเรือนไทยกว่าร้อยละ ๘๖ มีเงินออมในจำนวนที่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในระยะเวลา ๑ ปี หากต้องหยุดทำงานตลอดจนไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายภายหลังเกษียณ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีการส่งเสริมการออมทางเลือกซึ่งเป็นการออมในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่เงิน เช่น (๑) การออมทรัพย์ในรูปแบบของการปลูกต้นไม้ยืนต้น ซึ่งรัฐบาลได้ปลดล็อกกฎหมายไม้หวงห้ามและไม้หายากจำนวน ๑๗๑ ชนิด ให้สามารถปลูกและตัดขายเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้ปลูกได้อย่างเสรี รวมทั้งกำหนดให้ไม่มีค่า จำนวน ๕๘ ชนิด สามารถใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจและค้ำประกันสินเชื่อได้ตามกฎหมาย และ (๒) การออมทรัพย์ในรูปแบบของการเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงโค กระบือ สุกร ไก่ และปลา ซึ่งมีต้นทุนการเลี้ยงไม่สูงมาก แต่การเลี้ยงสัตว์เพื่อการออมยังไม่ได้รับการยอมรับมากนัก ส่วนใหญ่จะเน้นเพื่อการขายและการบริโภคในครัวเรือน ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมและขยายผลการออมที่ไม่ใช้ตัวเงินมากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นถึงประโยชน์ การใช้กลไกความร่วมมือของคนในชุมชน และการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

๓. เรื่อง รายงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน

กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา รับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ปรากฏในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ฯ ไปพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความเห็นของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุดไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้ส่งความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งได้แจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่สามารถดำเนินการได้ ไม่อาจดำเนินการได้ หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อทราบและประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในเรื่องใดเป็นการเร่งด่วนและแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบในกรณีที่ไมอาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติส่งข้อเสนอแนะดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย

สาระสำคัญของเรื่อง

กสม. รายงานว่า

๑. รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ มีสาระสำคัญครอบคลุมภาพรวมของสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยแบ่งการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนออกเป็น ๔ ด้าน ๑๙ ประเด็นย่อย ประกอบด้วย

๑.๑ ด้านสิทธิมนุษยชนในสถานการณ์เฉพาะ จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) (ยังมีข้อท้าทายในเรื่องต่าง ๆ เช่น เดิมกำหนดให้โควิด-๑๙ เป็นโรคเจ็บป่วยฉุกเฉิน ซึ่งสามารถเข้ารับการรักษาได้ทุกโรงพยาบาล และเมื่อยกเลิกเรื่องดังกล่าวโดยกำหนดให้โควิด-๑๙ เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ ซึ่งสามารถเข้ารับการรักษาตามสิทธิของแต่ละคน จึงอาจทำให้บุคคลบางกลุ่มที่ไม่มีสิทธิรักษาพยาบาล เช่น แรงงานข้ามชาติและคนไร้บ้านที่ไม่มีบัตรประชาชนอาจประสบปัญหาในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล) และ ๒) สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุม ปี ๒๕๖๕ (มีบางเหตุการณ์ที่มีการกระทบกระทั่งกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ไม่มีเหตุการณ์รุนแรง)

๑.๒ ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง จำนวน ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม (ยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงการช่วยเหลือและการเยียวยาตามกฎหมาย เนื่องจากผู้ที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือไม่ทราบถึงสิทธิที่พึงได้รับเท่าที่ควรและเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์อาจมีความซับซ้อนและใช้ภาษาที่เป็นทางการ) ๒) การกระทำทารุณและการบังคับให้สูญหาย (กสม. มีข้อห่วงกังวลต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น ไม่ควรมีการนิรโทษกรรมหรือยกเว้นโทษให้ผู้กระทำความผิดใด ๆ จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ๓) นักปกป้องสิทธิมนุษยชน (พบการแจ้งความดำเนินคดีในลักษณะกลั่นแกล้ง แม้จะมีการ

ปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตรา ๑๖๑/๑ และมาตรา ๑๖๕/๒ ที่ให้อำนาจศาลในการพิจารณาพักฟ้องในชั้นตรวจคำฟ้องหากพบว่าเป็นการฟ้องเพื่อกลั่นแกล้ง รวมทั้งให้จำเลยมีโอกาสในการแสดงหลักฐานว่าการฟ้องคดีเป็นการกลั่นแกล้งเพื่อประกอบการพิจารณาในการสั่งคดี) ๔) สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ [กสม. มีข้อห่วงกังวลต่อกลุ่มเด็กกำพร้าจากสถานการณ์ความไม่สงบที่อยู่ในความดูแลของภาคประชาสังคมและมูลนิธิต่าง ๆ ประมาณ ๑,๔๐๐ คน ที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา เนื่องจากคณะกรรมการ ๓ ฝ่าย (ฝ่ายปกครอง ทหารและตำรวจ) ยังไม่มีการรับรองว่ากลุ่มดังกล่าวจะต้องได้รับการเยียวยา] และ ๕) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพของสื่อมวลชน และเสรีภาพในการรวมกลุ่ม (ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เรื่อง ขั้นตอนการแจ้งเตือนการระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ต้องลบข้อมูลเนื้อหาที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสรีภาพการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์)

๑.๓ ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑) สิทธิแรงงาน [สถานการณ์การว่างงาน ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ มีผู้ว่างงาน จำนวน ๒๐๔,๗๘๑ คน และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี ๒๕๖๔ ที่มีจำนวน ๒๘๑,๘๒๐ คน (ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๔) แต่สูงกว่าก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่มีเพียง จำนวน ๑๗๔,๕๒๙ คน เนื่องจากมีการปิดกิจการและหยุดกิจการชั่วคราว ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายของรัฐในการส่งเสริมการมีงานทำและพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่แรงงานและกลับเข้าสู่ระบบประกันสังคมมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อให้คนที่ว่างงานมีงานทำและได้รับการคุ้มครอง รวมทั้งพบกรณีนายจ้างเอกชนเลิกจ้างโดยไม่แจ้งเตือนการกระทำผิดเป็นหนังสือก่อนการเลิกจ้าง ซึ่งเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่ง กสม. เห็นว่า เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง นอกจากนี้ การขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติผ่านระบบออนไลน์มีความซับซ้อน กระบวนการขั้นตอนมีระยะเวลาจำกัด ส่งผลให้ต้องจ้างบริษัทนำเข้าหรือนายหน้าซึ่งมีค่าใช้จ่ายเพิ่มสูง] ๒) สิทธิในสุขภาพ (แรงงานข้ามชาติจำนวนมากไม่มีหลักประกันสุขภาพทั้งระบบประกันสังคม^๑ หรือระบบประกันสุขภาพคนต่างด้าวและแรงงานต่างด้าว^๒ เสี่ยงต่อสุขภาพโดยมีสาเหตุ เช่น นายจ้างไม่นำแรงงานเข้าสู่ระบบ) ๓) สิทธิด้านการศึกษา (กสม. มีข้อห่วงกังวลต่อกลุ่มนักเรียนที่ต้องหยุดเรียนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กปฐมวัย ซึ่งยังไม่สามารถเข้าถึงการเรียนในรูปแบบออนไลน์ได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากขาดแคลนอุปกรณ์เทคโนโลยี ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การสูญเสียการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาสำคัญต่อพัฒนาการของผู้เรียนให้สมวัย) และ ๔) สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำกฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความล่าช้า)

๑.๔ ด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่ ๑) สิทธิเด็ก (มีเงื่อนไขบางประการที่เป็นอุปสรรคในการลงทะเบียนรับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่จัดสรรเงิน ๖๐๐ บาท ให้แก่เด็กแรกเกิดถึงอายุ ๖ ปี ทำให้มีเด็กแรกเกิดจำนวนหนึ่งไม่สามารถเข้าถึงสิทธิดังกล่าว เช่น กำหนดให้มีผู้รับรอง จำนวน ๒ คน โดยหนึ่งในนั้นต้องเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ๒) สิทธิผู้สูงอายุ (เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ^๓ ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะหากเกิดปัญหาภาวะวิกฤติและผู้สูงอายุที่ใช้สื่อออนไลน์ถูกละเลยผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น) ๓) สิทธิคนพิการ (การจ่ายเบี้ยความพิการยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีคนพิการจำนวนมากยังไม่มีการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ ทำให้ไม่ได้รับ

สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้) ๔) สิทธิสตรีและความเสมอภาคทางเพศ [ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว จำนวน ๔,๕๘๑ คน^๔ โดยในปี ๒๕๖๕ มีผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงดังกล่าว จำนวน ๑,๐๒๔ คน ซึ่งเกิดจาก ๑) การทำร้ายร่างกายจากคู่สมรส/ผู้ที่อยู่กิน/เคยอยู่กิน ๒) การถูกล่วงละเมิดทางเพศ และ ๓) การถูกลวนลามและการทำอนาจาร ซึ่ง พ.ม. ได้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแล้ว เช่น การเข้ารับการรักษาจากแพทย์ อย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงความช่วยเหลือของกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่ทำงานในบ้าน เมื่อถูกกระทำ ความรุนแรงและต้องพักอาศัยอยู่ในบ้านของนายจ้าง โดยแรงงานข้ามชาติไม่แจ้งเหตุดังกล่าว เนื่องจากกลัวการจับกุมและถูกส่งกลับประเทศต้นทางหรือให้ออกจากงาน สำหรับความเสมอภาคทางเพศ พบว่า การพิจารณากฎหมายเพื่อรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของบุคคลหลากหลายทางเพศมีความล่าช้า]

๕) ผู้มีปัญหาด้านสถานะและสิทธิ/คนไร้รัฐไร้สัญชาติ^๕ [กรรมการปกครองอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่ม G^๖ (เป็นเด็กนักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย) ซึ่งประสบปัญหาการเข้าถึงกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เช่น สิทธิด้านสาธารณสุขและเสรีภาพในการเดินทาง ทั้งนี้ ระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีจำนวนสะสมของนักเรียนกลุ่มดังกล่าว จำนวน ๙๐,๗๙๕ ราย โดยได้กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักแล้ว จำนวน ๒๗,๑๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๑ และอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียน จำนวน ๖๓,๖๔๒ ราย] ๖) สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์^๗ (มีข้อท้าทายจากการจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ที่ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควรทำให้ขาดการแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ในภาพรวม [เช่น ปี ๒๕๖๔ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ซึ่ง ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ อยู่ระหว่างจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน] และ ๗) สิทธิของกลุ่มคนจนเมือง^๘ (พบปัญหาและข้อท้าทายด้านที่อยู่อาศัยและการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่คนจนเมืองต้องเผชิญ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (กทม.) พบปัญหา เช่น ข้อจำกัดในการเข้าถึงไฟฟ้าและน้ำประปาที่สะอาด เนื่องจากที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเลขที่หรือตั้งอยู่โดยการบุกรุก และจังหวัดภูเก็ตพบปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยชุมชนหลายแห่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยถูกไล่รื้อที่พักอาศัย)

๒. รายงานผลการปฏิบัติงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑ การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่ง กสม. รับเรื่องร้องเรียน รวม ๑,๑๔๙ เรื่อง แบ่งเป็น ๑) เรื่องที่รับไว้พิจารณาดำเนินการ จำนวน ๙๒๔ เรื่อง และ ๒) เรื่องไม่รับพิจารณา เนื่องจากมีลักษณะต้องห้ามมิให้ กสม. รับไว้พิจารณา เช่น เรื่องที่มีการฟ้องร้องคดีอยู่ในศาลและเรื่องที่อยู่ในอำนาจขององค์กรอิสระอื่น จำนวน ๒๒๕ เรื่อง

๒.๒ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่ง กสม. ได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรายกรณี รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๗ (๓) จำนวน ๗ เรื่อง เช่น ๑) กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. และ ๒) กฎหมายลำดับรองประกอบพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๓ การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ ซึ่ง กสม. ได้จัดทำรายงานฯ ประจำปี ๒๕๖๔ เสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานดังกล่าวแล้ว (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๒.๔ การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน เช่น การพัฒนาหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย (เช่น การพัฒนา

หลักสูตรการสร้างเสริมความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูงและการจัดทำเนื้อหา
รายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบ E-learning)

๒.๕ การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน มีการดำเนินโครงการ จำนวน ๗ โครงการ โดย
โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผู้ต้องขัง
สูงอายุในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุสามารถดำรงชีพอยู่ได้ระหว่างการบังคับโทษ และช่วยเหลือ
ผู้ต้องขังสูงอายุเมื่อได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว เพื่อให้ผู้พ้นโทษเหล่านั้นสามารถกลับเข้าไปใช้ชีวิตในสังคมปกติ
ได้อีกครั้งโดยไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

๒.๖ การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เนื่องจาก กสม. ได้ผลักดัน
กิจกรรมต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation
: SCA) ภายใต้กรอบความร่วมมือของเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI)^๙ เพื่อสร้างการคุ้มกันทางกฎหมาย
ให้กับ กสม. ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ (๔) และมาตรา ๒๔๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอมติต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป) ส่งผลให้เมื่อวันที่ ๘
กันยายน ๒๕๖๕ กสม. ได้รับการประเมินสถานะจากสถานะ B^{๑๐} (เป็นประเทศที่มีการดำเนินการด้านสิทธิ
มนุษยชนสอดคล้องกับหลักการปารีสในบางส่วน) เป็นสถานะ A (เป็นประเทศที่มีการดำเนินการด้านสิทธิ
มนุษยชนสอดคล้องกับหลักการปารีส^{๑๑} โดยสมบูรณ์) ซึ่งการจัดให้อยู่ในสถานะ A จะทำให้ กสม. ได้รับความ
เชื่อมั่นในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วนรวมทั้งสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นสิทธิมนุษยชน
ต่าง ๆ ในเวทีสหประชาชาติได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามความคืบหน้าเรื่องการแก้ไขกฎหมายต่อไป
เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ SCA จะติดตามเมื่อ กสม. ต้องเข้ารับการทบทวนสถานะในอีก ๕ ปีข้างหน้า

๒.๗ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เช่น ข้อจำกัดด้านกฎหมาย
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มิได้
บัญญัติหน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของ กสม. ทำให้ กสม. ไม่สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ ซึ่ง
กสม. มีข้อเสนอแนะว่า รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้ กสม. มีหน้าที่และ
อำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิ
มนุษยชนอันจะทำให้การคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ไม่ล่าช้า และสอดคล้องกับหลักสากลต่อไป

^{๑๐} รายงานนอกระบบสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้
บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตาม
พระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงานประกันสังคม

^{๑๑} ระบบประกันสุขภาพคนต่างด้าวและแรงงานต่างด้าวดำเนินการภายใต้กองทุนประกันสุขภาพคนต่างด้าวและแรงงานต่างด้าว
กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)

^{๑๒} ปัจจุบันการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบ่งตามช่วงอายุ คือ อายุ ๖๐ - ๖๙ ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ ๖๐๐ บาท อายุ ๗๐
- ๗๙ ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ ๗๐๐ บาท อายุ ๘๐ - ๘๙ ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ ๘๐๐ บาท อายุ ๙๐ ปี
ขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท

^{๑๓} เป็นข้อมูลสถิติผู้เข้ามารับบริการสายด่วน ๑๓๐๐ ของศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ (พม.)

^{๑๔} คนไร้รัฐไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้มีสัญชาติจากรัฐใดภายใต้บทบัญญัติกฎหมายของรัฐนั้น

^๖ เด็กนักเรียนกลุ่ม G สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาได้เช่นเดียวกับเด็กนักเรียนชาวไทยตามนโยบายในการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนในประเทศไทยได้เข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

^๗ กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นกลุ่มคนที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์กับสังคมไทยและมีค่านิยมตามร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ว่าหมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันหรือหลายกลุ่ม ซึ่งมีอัตลักษณ์และการสั่งสมทางวัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ภูมิปัญญา และความเชื่อตามจารีตประเพณีร่วมกัน สำหรับประเทศไทยมีการสำรวจกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งถิ่นฐานกระจายตามจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๕๖ กลุ่ม

^๘ คนจนเมือง เป็นคนที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการขั้นพื้นฐานหรือมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนรวมถึงคนด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง ซึ่งข้อมูลจากสำนักงานการวางผังและพัฒนาเมืองระบุว่า จำนวนชุมชนใน กทม. มีทั้งหมด ๒,๐๑๖ ชุมชน เป็นชุมชนแออัด จำนวน ๖๔๐ ชุมชน (คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของจำนวนชุมชนทั้งหมด)

^๙ GANHRI เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั่วโลก

^{๑๐} SCA ได้ปรับลดสถานะ กสม. ของประเทศไทยจากสถานะ A เป็นสถานะ B เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยมีสาเหตุสำคัญเนื่องจากบทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติ กสม. พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส เช่น การขาดการคุ้มครองทางกฎหมายให้กับ กสม. ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่เป็นอิสระของ กสม.

^{๑๑} หลักการปารีสหรือหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหลักเกณฑ์ขั้นต่ำเพื่อให้แต่ละประเทศนำไปเป็นแนวทางจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนภายในประเทศของตนได้อย่างเป็นเอกภาพ โดยมีหลักการครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น สถาบันแห่งชาติจะต้องมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและต้องมีอำนาจที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยจะต้องมีการระบุอาณัตินั้นไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอย่างชัดเจน

๔. เรื่อง ผลการประชุมภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ ๑๙ (CITES CoP19)

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอ ดังนี้

๑. รับทราบผลการประชุมภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์^๑ ครั้งที่ ๑๙ (The 19th Meeting of the Conference of the Parties to the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES CoP19)

๒. มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

ทส. รายงานว่า ผลการประชุม CITES CoP19 ระหว่างวันที่ ๑๔-๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงปานามา ซิตี้ สาธารณรัฐปานามา โดยมีผู้อำนวยการกองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมฯ มีข้อเสนอ (Proposals) และเอกสารการดำเนินงาน (Working Documents) ที่เกี่ยวข้องกับไทย มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ที่ประชุมมีมติเห็นชอบข้อเสนอขอบรรจุ ถอดถอน หรือเลื่อนบัญชีชนิดพันธุ์ในบัญชี ๑ และ ๒ โดยข้อเสนอสำคัญที่เกี่ยวข้องกับไทยในฐานะเป็นประเทศถิ่นแพร่กระจายและเป็นประเทศที่มีการค้าภายในประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ดังกล่าว ดังนี้

๑.๑ ชนิดพันธุ์ที่ถูกบรรจุให้อยู่ในบัญชี ๒ ได้แก่ นกกางเขนดง ตะกอก (กิ่งก่ายักษ์) ปลาฉลามทุกชนิดในวงศ์ Carcharhinidae ปลาฉลามหัวค้อน ในวงศ์ Sphyrnidae ปลาโรนันทุกชนิด และปลิงทะเลทุกชนิดในสกุล Thelenota

๑.๒ ชนิดพันธุ์ที่ถูกขอปรับจากบัญชี ๒ เป็นบัญชี ๑ คือ นกปรอดแม่ทะ

๑.๓ การแก้ไขคำอธิบายแนบท้าย (Annotation) ของพืชวงศ์กล้วยไม้ (Orchidaceae) เพิ่มชื่อยกเว้น เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของส่วนหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้^๖ ชนิด *Cynoches cooperi*, *Gastrodia elata*, *Phalaenopsis amabilis* หรือ *Phalaenopsis lobbi*

นอกจากนี้ สำหรับข้อเสนอของไทยที่เสนอขอปรับระเข้ น้ำจืดพันธุ์ไทย (Siamese crocodile) จากบัญชี ๑ เป็นบัญชี ๒ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมประมง โดยมีโควตาเป็นศูนย์ ซึ่งตัวอย่างชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติ^๗ ไม่ผ่านการพิจารณาของที่ประชุม^๘

๒. ที่ประชุมมีมติที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเอกสารการดำเนินงาน ซึ่งมีวาระที่เกี่ยวข้องกับไทย ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
ผู้แทนภูมิภาคของคณะกรรมการด้านพืช ^๘	ผลการคัดเลือกผู้แทนฯ สำหรับภูมิภาคเอเชีย ประกอบด้วย ผู้แทนหลัก ๒ ราย จากสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินโดนีเซียและผู้แทนสำรอง ๒ รายจากไทยและประเทศสิงคโปร์
รายงานการค้าสัตว์ป่าพิชปาโลก (World Wildlife Trade Report)	<ul style="list-style-type: none"> รับทราบรายงานฯ ฉบับริเริ่ม และรับรองร่างข้อตัดสินใจโดยให้สำนักเลขาธิการ CITES ออกหนังสือแจ้งเวียนภาคีเพื่อขอความเห็นต่อรายงานฯ ฉบับริเริ่ม แล้วรายงานให้คณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES (Standing Committee: SC)^๖ ทราบเพื่อเสนอแนะต่อที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐
ช้าง (Elephants)	<ul style="list-style-type: none"> การค้าตัวอย่างพันธุ์ช้าง : ที่ประชุมเห็นชอบร่างข้อตัดสินใจที่มีการปรับแก้ไขโดยให้ทุกภาคีรายงานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง (มิใช่เฉพาะภาคีที่เป็นถิ่นแพร่กระจายช้างเอเชีย) รวมทั้งให้เพิ่มประเด็นความร่วมมือกับประเทศถิ่นแพร่กระจายและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการพัฒนาระบบการลงทะเบียน การทำเครื่องหมาย และการตรวจสอบย้อนกลับ สต็อกงาช้าง : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างข้อตัดสินใจ ๓ ข้อที่แก้ไขโดยสำนักเลขาธิการ CITES ได้แก่ (๑) ให้ภาคีส่งข้อมูลสต็อกงาช้างให้ครบถ้วนไปยังสำนักเลขาธิการ CITES ทุกปี และให้ภาคีมั่นใจว่ามีเงินทุนการเสริมสร้างศักยภาพ และการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ เพื่อให้มั่นใจว่าสต็อกงาช้างมีการตรวจนับและได้รับการรักษาความปลอดภัย รวมถึงมีการจัดการอย่างเหมาะสม (๒) ให้สำนักเลขาธิการ CITES ระบุภาคีที่ไม่ส่งข้อมูลสต็อกงาช้างทั้งของรัฐและของเอกชนที่มีปริมาณมากหรือข้อมูลสต็อกงาช้างที่ไม่ได้รับการรักษาความปลอดภัยที่ดี และรายงานให้ SC ทราบตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลสรุปประจำปีเป็นภาพรวมข้อมูลน้ำหนักสต็อกงาช้างของภูมิภาค และ (๓) ให้ SC พิจารณารายงานและข้อเสนอแนะจากสำนักเลขาธิการ CITES เพื่อตัดสินใจว่าภาคีที่ไม่รายงานการตรวจนับสต็อกงาช้างประจำปี หรือไม่มีการรักษาความปลอดภัยสต็อกที่ดีพอจะต้องมีการดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติมหรือไม่

ประเด็น	สาระสำคัญ
	<ul style="list-style-type: none"> ● ระบบข้อมูลการค้าช้าง (Elephant Trade Information System: ETIS) ที่ประชุมมีมติรับทราบรายงาน ทั้งนี้ ภาควิชาการแบ่งปันข้อมูลผลการวิเคราะห์ทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ระบุแหล่งที่มาของงาช้างของกลาง (หากมี) ให้กับ ETIS ● การปิดตลาดการค้าช้างภายในประเทศ : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างข้อตัดสินใจที่แก้ไขโดยสำนักเลขาธิการ CITES โดยให้มีการหรือความเป็นไปได้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจยึดงาช้างที่เชื่อมโยงกับตลาดการค้าช้างภายในประเทศ และวิเคราะห์ในรายงาน ETIS พร้อมทั้งรายงานไปยัง SC และที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐ ● กระบวนการแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งชาติ (National Ivory Action Plan process: NIAP)^๗ : ที่ประชุมมีมติรับรองร่างข้อตัดสินใจที่จัดทำใหม่โดยคณะทำงานที่ตั้งขึ้นในช่วงการประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๑๙ โดยให้สำนักเลขาธิการ CITES ทบทวนกระบวนการแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งชาติ แล้วรายงานให้ SC ทราบ และให้ SC ทบทวนรายงานและจัดเตรียมรายงานพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการ NIAP เสนอต่อที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐ พิจารณาต่อไป
<p>คณะทำงานสัตว์ตระกูลเสือของ CITES (CITES Big Cats Task Force)</p>	<p>ที่ประชุมมีมติ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้สำนักเลขาธิการ CITES จัดประชุมคณะทำงานสัตว์ตระกูลเสือของ CITES โดยให้มีการหารือประเด็นการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการค้าผิดกฎหมายซึ่งสัตว์ตระกูลเสือ และรายงานผลไปยัง SC</p> <p>(๒) ให้ SC พิจารณารายงานการดำเนินการจากสำนักเลขาธิการ CITES และให้ข้อเสนอแนะต่อสำนักเลขาธิการ CITES และประเทศต้นทางทางผ่าน และปลายทางของสัตว์ตระกูลเสือพร้อมรายงานต่อที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐ และเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ CITES เพื่อแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องรับทราบ</p>
<p>สัตว์ตระกูลเสือของเอเชีย (Asian Big Cats)</p>	<p>ที่ประชุมมีมติรับรอง ดังนี้</p> <p>(๑) การแก้ไขมติที่ประชุมที่ ๑๒.๕ โดยให้ประเทศผู้บริโภคเสือโคร่งและสัตว์ตระกูลเสือของเอเชียชนิดอื่น ๆ ทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านการตลาดและการสื่อสาร เพื่อหยุดความต้องการซากและอนุพันธ์จากสัตว์ตระกูลเสือ (เช่น หนังสือนำมาทำพรม เขี้ยว/เล็บนำมาทำเครื่องประดับ กระดุกเสือนำมาดองเหล้า และซากนำมาทำสตัฟฟ์สัตว์) และริเริ่มการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมถึงการสร้างฐานข้อมูลการสร้างกลไกการติดตามตรวจสอบที่เข้มแข็งเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการดังกล่าว</p>

ประเด็น	สาระสำคัญ
	(๒) ร่างข้อตัดสินใจโดยให้ภาคีแจ้งสำนักเลขาธิการ CITES เกี่ยวกับโครงการวิจัยด้านพันธุกรรมที่ดำเนินการในประเทศ เน้นการพัฒนาเทคนิคเพื่อสนับสนุนการจัดการการค้าสัตว์ตระกูลเสือที่ผิดกฎหมาย ให้กฎหมายของชาติมีประเด็นแบ่งปันข้อมูลสารพันธุกรรม (Deoxyribonucleic acid: DNA) สัตว์ตระกูลเสือกับโครงการวิจัยพันธุกรรม และรับทราบว่ามีภาคีสามารถเข้าถึงวิธีการและเครื่องมือการจำแนกเสือโคร่งและระบุตัวตนที่วิเคราะห์จากซากเสือโคร่งและอนุพันธ์โดยไม่มีค่าใช้จ่ายซึ่งพัฒนาโดยสาธารณรัฐเช็ก
ลิ่น (Pangolins)	ที่ประชุมเห็นชอบต่อร่างมติที่ประชุม โดยภาคีที่เป็นประเทศถิ่นแพร่กระจายและประเทศทางผ่าน ควรมีการควบคุมการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดเพื่อจัดการการค้าลิ่นผิดกฎหมาย รวมถึงให้ความสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งด้านการบังคับใช้กฎหมายในเขตชายแดนสำคัญ สนับสนุน และ/หรือพัฒนาการดำเนินการเครือข่ายบังคับใช้กฎหมายของภูมิภาค (หากเป็นไปได้)
งบประมาณและโปรแกรมงานปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘	ที่ประชุมมีมติรับรองมติที่ประชุมเกี่ยวกับการเงินและแผนการประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการ CITES ในช่วงปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘ ตามอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้น โดยในส่วนของเงินค่าอุดหนุนการเป็นสมาชิกอนุสัญญา CITES ของไทย ^๘ จากเดิม ๖๑,๗๑๒ ดอลลาร์สหรัฐต่อ ๓ ปี (๑,๙๒๗,๒๖๕.๗๖ บาทต่อ ๓ ปี)* เป็น ๗๐,๗๑๗ ดอลลาร์สหรัฐต่อ ๓ ปี (๒,๔๓๗,๖๑๔.๙๙ บาทต่อ ๓ ปี)** หรือคิดเป็นอัตราเฉลี่ย จากเดิม ๒๐,๕๗๑ ดอลลาร์สหรัฐต่อปี (๖๔๒,๔๓๒.๓๓ บาทต่อปี) เป็น ๒๓,๕๗๒ ดอลลาร์สหรัฐต่อปี (๘๐๙,๘๒๗.๘๕ บาทต่อปี)**
การประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐	มีกำหนดจะจัดขึ้นในปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ซึ่งยังไม่มีประเทศที่เสนอตัวเป็นเจ้าภาพ ^๙

หมายเหตุ : * ๑ ดอลลาร์สหรัฐ = ๓๑.๒๓ บาท อ้างอิงจากอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

** ๑ ดอลลาร์สหรัฐ = ๓๔.๔๗ บาท อ้างอิงจากอัตราแลกเปลี่ยน ธปท. ณ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖

๓. เพื่อให้การดำเนินการตามอนุสัญญา CITES ของไทยเป็นไปตามมติที่ประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๑๙ จึงเห็นควรเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. พิจารณาจัดทำและเสนอร่างประกาศ ทส. เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก และร่างประกาศ กษ. เรื่อง พืชอนุรักษ์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงบัญชีชนิดพันธุ์สัตว์ป่า และพืชป่าในการประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๑๙	กษ. และ ทส.

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. จัดทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ตามที่ถูกร้องขอ ^{๑๐} ส่งสำนักเลขาธิการ CITES ตามกำหนดเวลา	กษ. และ ทส.
๓. ขอสถวนสิทธิ (Reservation) ชนิดพันธุ์ที่พบว่ามี การค้ามากในไทยที่มีการบรรจุอยู่ในบัญชี CITES หรือปรับเปลี่ยนบัญชี ได้แก่ ปลาฉลามทุกชนิดในวงศ์ Carcharhinidae	กษ.

หมายเหตุ : จากการประสาน ทส. และ กษ. (กรมประมง) แจ้งว่า ในประเด็นที่ประชุมฯ ไม่เห็นชอบการ นำเสนอขอปรับลดบัญชีจะเข้มน้ำจืดพันธุ์ไทยจากบัญชี ๑ เป็นบัญชี ๒ กษ. ในฐานะหน่วยงานหลักจะจัด ประชุมเพื่อหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหลังยุบสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง หลังมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ทส. ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในประเด็นของเงินอุดหนุนรายปีการเป็นสมาชิกอนุสัญญา CITES ประเทศสมาชิกจะต้องจ่ายเงินอุดหนุนรายปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการ CITES โดยได้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนการเป็นสมาชิกฯ ไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อเนื่องทุกปี สำหรับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการจ่ายเงินอุดหนุนการเป็นสมาชิกฯ เรียบร้อยแล้วเป็นจำนวนเงิน ๘๒๐,๗๙๘.๔๔ บาท (๒๓,๕๗๒ ดอลลาร์สหรัฐ) และได้จัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำหรับเงินอุดหนุนการเป็นสมาชิกฯ ของปี ๒๕๖๗ เสนอตามขั้นตอนแล้ว

^{๑๐} อนุสัญญา CITES มีภาคีทั้งสิ้น ๑๘๓ ประเทศ ไทยเป็นสมาชิกลำดับที่ ๘๐ โดยอนุสัญญา มีวัตถุประสงค์เป็นการปกป้องและ คุ้มครองสัตว์ป่าและพืชพรรณป่าจากการใช้ประโยชน์เพื่อการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นมากจนอาจทำให้สัตว์และพืชบาง ชนิดสูญพันธุ์ได้ โดยภายใต้อนุสัญญา ประเทศสมาชิกต้องจัดให้มีบทบัญญัติทางกฎหมายที่ใช้บังคับตามข้อกำหนดของ อนุสัญญา โดยการห้ามทำการค้าพันธุ์พืชและสัตว์ที่เป็นการละเมิดอนุสัญญา และมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกจะจัดประชุมทุก ๒-๓ ปี เพื่อทบทวนการนำข้อบังคับของ CITES ไปใช้ ตลอดจนเพื่อทบทวนความ เหมาะสมของบัญชีสัตว์และพืชที่อยู่ในอนุสัญญา ด้วย

^{๑๑} จากการประสานกรมวิชาการเกษตร (กษ.) แจ้งว่า การแก้ไขคำอธิบายแนบท้ายจะเป็นการแก้ไขข้อความในส่วนของบัญชีพืช ของ CITES ซึ่งการเพิ่มข้อยกเว้นนั้น หมายถึง ถ้าเครื่องสำอานั้นมีการใช้สารสกัดจากชนิดกล้วยไม้ชนิดดังกล่าว ไม่ต้องขอ อนุญัตการนำเข้าส่งออกจาก CITES แต่ถ้าเป็นต้นของชนิดกล้วยไม้ดังกล่าวยังคงต้องทำการขออนุญาตในการนำเข้าส่งออก

^{๑๒} โควตาเป็นศูนย์ ซึ่งตัวอย่างชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากธรรมชาติ หมายถึง จะไม่มีการนำชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติมาทำการค้าขาย และส่งออกในเชิงพาณิชย์ จะดำเนินการเฉพาะชนิดพันธุ์ที่มาจากเพาะพันธุ์เท่านั้น

^{๑๓} จากการประสาน ทส. และ กษ. (กรมประมง) แจ้งว่า การที่ข้อเสนอไม่ผ่านการพิจารณา เนื่องจากยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ปริมาณจะเข้มน้ำจืดพันธุ์ไทยในธรรมชาติมีเพียงพอจนไม่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (ปัจจุบันยังไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด) แต่หากข้อเสนอ ผ่านการพิจารณาจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นและเป็นผลในเชิงบวกต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าจะเข้มน้ำจืดพันธุ์ไทยใน ตลาดโลก และยังลดการกีดกันทางการค้ากับกลุ่มประเทศในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ในที่ประชุมฯ ไทยได้ขอให้ สำนักเลขาธิการ CITES ตั้งผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ไทยในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่จะสนับสนุนให้ สามารถปรับลดบัญชีลงมาเป็นบัญชี ๒ ได้ในอนาคตหรือแนวทางอื่นในการสนับสนุนการค้าจะเข้มน้ำจืดที่ได้จากการเพาะเลี้ยงให้มี ศักยภาพเพิ่มมากขึ้น

^{๑๔} คณะกรรมการด้านพืชมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์แก่องค์ประชุมภาคีคณะกรรมการ และคณะทำงานชุดอื่น ๆ และสำนักเลขาธิการ CITES และจะดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้การจำแนกประเภทชนิดพันธุ์ในบัญชี แนบท้ายอนุสัญญามีความเหมาะสมอยู่เสมอ

๖ คณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES (Standing Committee: SC) มีหน้าที่ให้คำแนะนำด้านนโยบายแก่สำนักเลขาธิการ CITES ประสานงานในการเตรียมจัดประชุมภาคีอนุสัญญา กำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณและการระดมทุนของสำนักเลขาธิการ CITES และประสานงานและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการและคณะทำงานอื่น ๆ รวมถึงการจัดเตรียมร่างมติเพื่อให้องค์ประชุมภาคีพิจารณา

๗ NIAP จัดทำขึ้นเพื่อรณรงค์ ป้องกัน และปราบปรามการค้างาช้างผิดกฎหมาย

๘ จากการประสาน ทส. แจ้งว่า เงินค่าอุดหนุนการเป็นสมาชิกอนุสัญญา CITES ของไทยจะจ่ายเป็นปีต่อปี โดยในปี ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการชำระเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖

๙ จากการประสาน ทส. แจ้งว่า หากไม่มีประเทศใดเสนอเป็นเจ้าภาพ การประชุมภาคีอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๒๐ จะจัดขึ้นที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของสำนักเลขาธิการ CITES

๑๐ จากการประสาน ทส. แจ้งว่า รายงานที่ต้องส่งสำนักเลขาธิการ CITES เช่น รายงานการค้าที่ผิดกฎหมายประจำปี (กำหนดส่ง ๓๑ ตุลาคมของทุกปี) และรายงานสต็อกงาช้างในประเทศ (กำหนดส่ง ๒๘ กันยายนของทุกปี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นควรแจ้งสำนัก/กอง ทราบและใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การพิจารณาอยู่ในอำนาจของ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ๔๘๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

มาหาข้อ
๒๖ มิ.ย. ๖๖

พิศมัย
๒๖ มิ.ย. ๖๖

(นายเชษฐาธิ์ บุญมาทิด) ๒๑ มิ.ย. ๖๖.
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

- ทราบ > ๒๖ มิ.ย. ๖๖
- ดำเนินการตามเสนอ

(นายประภาส ภิญโญชีพ)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์
๒๖ มิ.ย. ๒๕๖๖